

SABATA ATPŪTA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 1:26, 27; 1Moz 9:6; 2Pēt 2:19; Rm 6:1–7; 2Moz 19:6; Jņ 5:7–16.

ATMIŅAS PANTS:

“Sešās dienās padari savu darbu, bet septītā diena ir vissvētākais sabats, tā tiek saukta par svētu; nevienu darbu jums tanī nebūs darīt; tā ir sabata diena Tam Kungam it visos jūsu mājokļos.” (3Moz 23:3)

Mēs dzirdam dažāda veida argumentus pret septītās dienas sabata ievērošanu, vai ne? Mēs dzirdam visu, sākot ar to, ka Jēzus ir izmainījis sabatu uz svētdienu vai ka Jēzus ir atcēlis sabatu, ka Pāvils to ir izdarījis vai arī ka apustuļi ir aizvietojusi septītās dienas sabatu ar svētdienu, lai godātu augšāmcelšanu un tā tālāk. Pēdējos gados argumenti ir kļuvuši izsmalcinātāki, piemēram, tāds, ka Jēzus ir mūsu sabata miers un tāpēc mums nav vajadzības ievērot kādu dienu svētu. Un, protams, lai cik dīvaini tas nebūtu, vienmēr dzirdēsim argumentu, ka, atpūšoties septītajā dienā, mēs kaut kādā veidā cenšamies nopelnīt Debesis.

No otras puses, kristieši kļūst vairāk ieinteresēti idejā par atpūtu, par atpūtas dienu, un, lai gan viņi apgalvo, ka tā diena ir svētdiena vai ka nav svarīgi, kura diena tā ir, viņi uztver nopietni Bībeles norādi par atpūtu un kāpēc tā ir svarīga.

Protams, mēs kā septītās dienas adventisti saprotam Dieva morāles likuma mūžīgumu un ka paklausība ceturtajam bauslim nav lielāka Debesu pelnīšana kā paklausība piektajam, sestajam, pirmajam vai jebkuram citam bauslim.

Šajā nedēļā mēs vairāk runāsim par atpūtu, ko Dievs mums ir devis sabata bauslī un kāpēc tā ir svarīga.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 4. septembrī.

Sabats un radīšana

No visiem desmit baušļiem tikai ceturtais sākas ar darbības vārdu “piemini” – “Piemini sabata dienu...”. Nav rakstīts: “Atceries, ka tu nedrīksti zagt.” Vai: “Atceries, ka tu nedrīksti pārkāpt laulību.”

“Pieminēšanas” ideja norāda uz vēsturi, uz to, ka kaut kas ir noticis pagātnē, ko mums ir nepieciešams atcerēties. Ja mēs atceramies, mēs savienojamies ar pagātņi, un sabata dienas pieminēšana un svētīšana iezīmē taisnu līniju līdz pat radīšanas nedēļai.

Izlasi 1Moz 1:26, 27 un 1Moz 9:6. Ko šie panti māca mums par to, cik īpaši mēs kā cilvēki esam un cik radikāli atšķirīgi mēs esam no pārējās Dieva radības? Kāpēc ir svarīgi saprast šo atšķirību?

Pieminot radīšanu, mēs atceramies, ka esam radīti pēc Dieva līdzības, – tas ir kas tāds, ko radīšanas aprakstā neatrodam ne par ko citu. Acīmredzot cilvēki ir radikāli atšķirīgi no citiem planētas radījumiem, neskatoties uz to, cik liela daļa DNS mums ir kopīga ar dažiem citiem dzīvniekiem. Pretēji populāram mītam mēs neesam tikai attīstītāki pērtiķi vai augstāk attīstītas primātu versijas. Kā cilvēki, kas radīti pēc Dieva līdzības, mēs esam unikāli starp visiem Dieva radījumiem šajā pasaulē.

Kā radīšanas stāsts atgādina mums par mūsu attiecībām ar radīšanu? 1Moz 2:15, 19.

Izpratne par to, ka Dievs radīja arī mūsu pasauli, atgādina mums par mūsu atbildību pret radīto. Mēs esam valdnieki pār radību. Valdīt nenozīmē ekspluatēt. Mums ir jāvalda kā Dieva pārstāvjiem. Mums ir jābūt tādā mijiedarbībā ar dabas pasauli, kādā būtu Dievs.

Jā, grēks ir sabojājis visu, bet šī zeme vēl joprojām ir Dieva radība, un nekas nedod mums tiesības to ekspluatēt vai nodarīt kaitējumu citiem cilvēkiem.

Mēs godinām Dieva kā Radītāja piemiņu. Kā vēl sabata ievērošana var palīdzēt mums vairāk apzināties vajadzību būt labiem vides pārvaldniekiem?

Brīvības svinēšana

Kā mēs redzējām iepriekš, sabats norāda uz vairāk nekā tikai radišanas dienām. Otro reizi mēs dzirdam desmit baušļus, Mozus pārskata Israēla 40 gadus tuksnesī. Šajā reizē teikums, kas ievada iemeslu, kāpēc ievērot sabatu kā svētu, nav par radišanu, bet drīzāk par atbrīvošanu no Ēģiptes verdzības (5Moz 5:12–15).

Lai gan tagad mēs neesam vergi Ēģiptē, mēs visi varam piedzīvot cita veida verdzību, kas kaut kādā ziņā var būt tikpat nospiedoša.

Kādas verdzības formas mēs piedzīvojam mūsdienās? Izlasi 1Moz 4:7; Ebr 12:1 un 2Pēt 2:19.

Sabats ir brīvības svinēšana no visa tā, kas tur mūs verdzībā. Sabatā mēs saņemam atgādinājumu, ka ir iespējams iegūt brīvību no grēka – ne mūsu pašu spēkā, bet Dieva spēkā, kas mums tiek piedāvāts ticībā. Israēla pirmdzimtie bērni tika izglābti ar jēra asinīm, kas bija izsmērētas uz durvju stenderēm vakarā pirms iziešanas no Ēģiptes (2Moz 12. nod.). Mūs arī ir izglābušas Jēra asinis, un nu mums ir jāstaigā brīvībā, kas mums pieder Jēzū Kristū.

Izlasi Rm 6:1–7. Ko Pāvils šeit pasaka, kas var būt saistīts ar to, kas mums ir dots sabatā?

5Moz 5:15 teikums – “un piemini, ka tu pats esi bijis kalps Ēģiptes zemē un ka Tas Kungs, tavs Dievs, tevi ir no turienes izvedis ar stipru roku un izstieptu elkoni” – atgādina cilvēkiem, ka viņus ir izglābis Dieva darbs un spēks mūsu labā. Cik daudz vairāk mums kā kristiešiem vajadzētu saprast, ka tikai Kristus darbs un spēks mūsu labā ir tas, kas ir izglābis mūs no grēka?

Šī pavēle saka, lai mēs atpūšamies glābšanā, ko Dievs ir mums nopelnījis ar Savu vareno roku. Mēs esam atbrīvoti no saviem mēģinājumiem kļūt taisni, atceroties, ka Dievs ir Radītājs un ka mēs varam uzticēties Viņam, ka Viņš mūs arī pārradīs un jau tagad atbrīvos no grēka važām, ja ļausim Viņam mūsos darboties.

Kāda ir tava pieredze ar grēka verdzību? Kā mēs varam iemācīties piesaukt apsoliņumus par brīvību no grēka verdzības, kas mums ir doti Jēzū? _____

Svešinieks tavos vārtos

Izlasi 2Moz 19:6. Ko šis pants mums stāsta par senā Israēla statusu? (Sk. arī 1Pēt 2:9.)

Israēls bija aicināts iziet no Ēģiptes, lai būtu Dieva derības tauta, ļaudis, ar kuru starpniecību evaņģēlijs būtu izplatījies pasaulē, ja vien viņi būtu palikuši uzticīgi. Nav šaubu, viņi bija īpašu Dieva rūpju un gādības objekts, kam dotas īpašas privilēģijas un vienlaikus īpaša atbildība.

Izlasi 2Moz 23:12. Kas vēl šeit notiek? Ko šis pants mums māca par to, kā Dievs skatās uz citām tautām?

Sabata universālums ir kaut kas tāds, ko daudzi cilvēki palaiž garām. Protams, visbiežāk sastopamā kļūda bija tā, ka sabats esot domāts tikai jūdiem, – šī kļūda jau atmaskota 1Moz 1. un 2. nodaļā. Galu galā Dievs radīja visus cilvēkus. Tāpēc visiem cilvēkiem vajadzētu pieminēt sabata dienu.

Lai gan mums vienmēr vajadzētu paturēt prātā, ko sabats mums atklāj, mums vajadzētu arī atcerēties, ko tam vajadzētu mums stāstīt arī par citiem cilvēkiem. Zināmā mērā mūsu miers un saikne ar Radītāju un Glābēju liks mums automātiski skatīties uz citiem ar jaunām acīm, lai ieraudzītu viņus kā būtnes, ko radījis tas pats Dievs, kas radījis mūs, ko ir milējis tas pats Dievs, kas mīl mūs, un kas ir nomiris par viņiem tāpat kā par mums. Kā mēs redzējam (2Moz 20:10, 5Moz 5:14), sabata atpūta jādod pat kalpiem, svešiniekiem un dzīvniekiem.

Tas, ka sabata atpūtu vajadzētu baudīt pat svešiniekiem viņu vārtos, tas ir, tiem, kas (vēl) nepiedalās Israēlam dotajos apsolījumos, pasaka ļoti daudz. Cilvēkiem un pat dzīvniekiem nekad nevajadzētu tikt ekspluatētiem un ļaunprātīgi izmantotiem. Katru nedēļu ebreju tautai (un arī mums) ir jāsaņem spēcīgs atgādinājums par to, cik daudz kopīga mums ir ar citiem cilvēkiem, un, pat ja mēs baudām svētības un privilēģijas, ko citi nebauda, mums ir jāatceras, ka mēs vēl joprojām esam tā pati cilvēces ģimene un tādējādi mums ir jāizturas pret citiem ar cieņu un respektu.

Kā veids, kā tu ievēro sabatu, varētu kļūt par svētību tiem, kas sabatu neievēro? Tas ir, kā tu vari izmantot sabatu par liecību citiem?

Kalpošana citiem sabbatā pagodina Dievu

Jaunās Derības pasaulē reliģiskajiem vadītājiem sabbats bija kļuvis par smalku mākslu. Viņiem bija dučiem aizliegumu un noteikumu, kā sabbats būtu jāievēro. Tas iekļāva aizliegumu jebko siet vai atsiet, sadalīt divus pavedienus, dzēst uguni, transportēt priekšmetu starp privāto ēku un publisko vai transportēt kaut ko vairāk nekā noteiktu attālumu publiskajā telpā.

Par ko Jēzus tika apsūdzēts Jņ 5:7–16? _____

Pilnībā ignorējot brīnumu, ko Jēzus bija veicis, atbrīvojot cilvēku no slimības, reliģiskie vadītāji piekasījās tam, ka dziedinātais vīrs sabbatā publiski nesa savu gultu. Tā vietā, lai pamanītu, kā “sabbata Kungs” (Mk 2:28) pavadīja šo īpašo dienu, vadītāji bija nolēmuši saglabāt paši savus noteikumus un regulējumus. Mums ir jābūt uzmanīgiem, lai mēs nepieļautu līdzīgu kļūdu.

Kā Jes 58:12–14 apraksta Dieva programmu sabata ievērošanai? _____

Dievs negrib tukšu pielūgsmi vai dievbijīgu klusumu. Viņš grib redzēt Savus ļaudis kopā ar citiem cilvēkiem, īpaši ar apspiestajiem un atstumtajiem.

Jesaja to ļoti skaidri pasaka Jes 58:13–14: “Kad tu atturi savu kāju no sabata pārkāpšanas un nedari Manā svētā dienā pēc savas patikas, bet nosauc dusas dienu par svētu prieku un par Tā Kunga svēto dienu un to turi godā, neizlietodams to saviem ceļiem, sava veikala nokārtošanai un tukšām valodām, tad Tas Kungs būs tavš prieks, Es tevi vadīšu zemes augstumos un tev došu tava tēva Jēkaba mantojumu, jo Tā Kunga mute tā ir runājusi.”

Darīt pēc savas “patikas” (Jes 58:13, jeb “mūsu pašu interesēm”, kā to tulko NRSV), ir ekvivalents “sabbata pārkāpšanai”. Cilvēku plāni nav daļa no Dieva sabata ideāla. Drīzāk mēs esam aicināti meklēt tos, kas cīnās, kas ir sagūstīti, kas ir izsalkuši, kaili un staigā tumsā un kuru vārdus, šķiet, neviens vairs neatceras. Sabbatam vairāk nekā jebkurai citai dienai vajadzētu izvest mūs no savtības un likt mums vairāk domāt par citiem un citu vajadzībām, nevis tikai par sevi un savām problēmām.

Zīme, ka mēs piederam Dievam

Otrā pasaules kara laikā Anglija sagaidīja nenovēršamu vācu armijas iebrukumu. Tika veikti sagatavošanās darbi, lai aizstāvētu salu, cik vien iespējams. Gar jūras krastu tika sacelti papildu nostiprinājumi. Ceļi, protams, dotu ienaidniekam iespēju visātrāk nokļūt līdz savam galamērķim, līdz ar to stratēģiskās vietas tika bloķētas. Taču tad angļu varasvīri izdarīja kaut ko dīvainu. Lai salēninātu un samulsinātu ienaidnieku, tika noņemtas dzelzceļa un ceļa zīmes. Akmeņi iegravētās un uz ēkāms esošās norādes nevarēja noņemt, bet tās tika aizmūrētas ar cementu.

Zīmes ir svarīgas. Tās kalpo kā marķieri un vadītāji. Laikā, kad nebija GPS, bija tikai kartes un zīmes bija ļoti svarīgas.

Kam sabats ir zīme? Izlasi 2Moz 31:13, 16, 17. Kā mēs to, kas šeit ir pateikts, varam mūsdienās attiecināt uz sevi kā cilvēki, kas tic Dieva likuma mūžīgumam? _____

Lai gan šie vārdi īpaši tika veltīti senajam Israēlam, mēs, kas piederam Kristum, esam “Ābrahāma sēkla un mantinieki saskaņā ar apsolījumu” (Gal 3:29), un sabats mūsdienās paliek zīme starp Dievu un Viņa ļaudīm. 2Moz 31 norāda, ka sabats ir Dieva mūžīgās derības zīme (2Moz 31:16, 17). Šī zīme palīdz mums “iepažīt” Savu Radītāju, Savu Glābēju un Svētdarītāju. Tā ir kā zīme, kas tiek pacelta katru septīto dienu un darbojas kā atgādinātājs, jo mums ir nosliece aizmirst.

Dieva sabats ir pastāvīgs atgādinājums par mūsu saknēm, atbrīvošanu, likteni un atbildībām pret atstumtajiem un apspiestajiem. Patiesībā sabats ir tik svarīgs, ka nevis mēs nākam pie tā, bet tas atnāk pie mums katru nedēļu bez izņēmuma kā mūžīgs atgādinājums tam, kas mēs esam, kas mūs ir radījis, ko Dievs dara mūsu labā un ko Viņš darīs mūsu labā, kad Viņš radīs jaunas debesis un jaunu zemi.

Svēts Dievs aicina Savus derības partnerus pārdomāt ritmu, kas pārvalda to, kas patiešām ir svarīgs—glābjošās attiecības starp Radītāju un Glābēju un Viņa radību. Katru nedēļu ar Dieva varu un autoritāti mums ir dota pavēle ieiet atpūtā, kas mums ir brīvi pieejama Kristū Jēzū, “un raudzīsimies uz Jēzu, ticības iesācēju un papildītāju, kas Viņam sagaidāmā prieka vietā krustu ir pacietis, par kaunu nebēdādams, un ir nosēdies Dieva tronim pa labai rokai” (Ebr 12:2).

Kā tu vari mācīties iegūt dziļāku pieredzi ar Dievu sabata laikā? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Visu nedēļu mums ir jāpatur prātā sabats un jāsagatavojas to ievērot saskaņā ar bausli. Mums sabats nav jāievēro tikai kā likums.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 6. sēj., 353. lpp.)

“Visas debesis ievēro sabatu, bet ne bezrūpīgi un laiski, neko nedarot. Šajā dienā ir jāpamodina visa dvēseles enerģija, jo vai tad mums nav jāsatiekas ar Dievu un ar Kristu, mūsu Glābēju? Mums ir jāuzlūko Viņš ticībā. Viņš ilgojas atspirdzināt un svētīt katru dvēseli.” (“Liecības draudzei” 6. sēj., 362. lpp.)

“Dievam sabatā ir pat vairāk rūpju nekā jebkurā citā laikā. Viņa ļaudis tad atstāj savu parasto darbu un daudz stundu pavada pārdomās un pielūgsmē. Sabatā tie no Dieva lūdz vairāk žēlastības nekā citās dienās. Tie izlūdzas sevišķu Viņa ievēribu un visdārgākās svētības, un Dievs negaida, kamēr paiet sabats, lai izpildītu šos lūgumus. Darbs Debesīs nekad neapstājas, un arī cilvēkiem nekad nevajadzētu mitēties darīt labu. Sabats nav domāts bezdarbībai. Bauslis Kunga dusas dienā aizliedz laicīgu darbu, ar ko pelna uzturu, – tas tiešām jāpārtrauc. Nekāda tiekšanās pēc peļņas vai izpriecām šajā dienā nav atļauta. Kā Dievs, nobeidzis radīšanas darbu, sabatā dusēja un to svētīja, tā arī cilvēkam ir jāpārtrauc savas ikdienas gaitas un šīs svētās stundas jāveltī veselīgai atpūtai, pielūgsmei un svētiem mērķiem. Kristus dziedināšanas darbs bija pilnīgā saskaņā ar bauslību. Tas pagodināja sabatu.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 207. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Dabas aizsardzība ir kļuvusi par augsti apspriestu politisku diskusiju daudzās valstīs. Kā mēs kā adventisti varam būt labi dabas pārvaldnieki, neiesaistoties politiskās programmās?

2. Kalpošana sākas prātā. Kā mēs varam attīstīt tādu prāta attieksmi, lai dedzīgāk kalpotu tiem, kas ir ap mums (ģimenēs, draudzēs un kopienās)? Kā sabats piedāvā mums iespējas, lai tieši to varētu darīt?

3. Katru sabatu mēs saņemam atgādinājumu, ka visa cilvēce ir Dieva radīta. Tas palīdz mums redzēt cilvēkus ar Dieva acīm. Kā sabatam vajadzētu palīdzēt mums atcerēties, ka rasistiskās, etniskās, socioekonomiskās un dzimumu atšķirības, runājot par to, ka mēs esam radīti pēc Dieva līdzības un esam Viņa mīlestības objekti, pārstāj eksistēt?